

MARKÓ BÉLA

## Ars vivendi

Nem igaz, hogy olyan a művészet,  
mint az élet. Hogy elindul valahonnan,  
többnyire pianóban, egy-két hangszerrel,  
aztán bekapcsolódnak mindannyian,  
hatalmas összhangban érnek a csúcra,  
míg a vége felé sorra elhallgatnak ismét,  
és csak néhányan maradnak mellettünk  
egészen az utolsó pillanatig. Ilyen  
a zenemű. De az élet nem. Mint ahogy  
alapjában véve a festménynek is köze van  
a teremtéshez, ám mindinkább úgy vélem,  
hogy mégsem ugyanaz. Mert amikor  
lassan elindulsz balról jobbra az ecsettel,  
már tudod, meddig fogsz eljutni. Látod  
a vászon peremét és azon túl az üres  
levegőt, amelyen nem fog semmiféle  
festék. Húzhatod az időt, törülhetsz,  
javíthatasz, de a távolság nem változik.  
Ez bizony, ismétlem, nem az élet.  
A szonett sem az. Pedig sokáig hittem,  
hogy ahány szonett, annyi élet. Pontosan  
tizennégy sor születés, beteljesedés, halál.  
Csakhogy ma már tudom, mi a különbség.  
Annál jobban tudom, minél kevesebb  
időm van. Mármint olyan értelemben,  
hogy nem évtizedekben, csupán években  
kell számolnom, és jó esetben összejöhet  
még tíz-tizenöt esztendő. Egyébként  
a szerelemhez sem hasonlít a zenemű,  
a kép vagy a szonett, bár van közük nyilván  
a kialvó, majd újra meg újra fellobbanó  
vagyhoz. Legfeljebb az egyszeri szeretkezés  
olyan, mint az előre megszabott tizennégy sor.  
Ami igazán fontos, nem a hegedűk, trombiták,

dobok és cintányérok orgazmusáról szól.  
Nem is az azt követő elernyedésről.  
Hiszen nem a tizennegyedik sor végén  
fejeződik be a szerelem. Az élet sem így  
végződik. Lehet, hogy csak két sor lesz  
belőle. Vagy tíz. Esetleg több is. Minden  
pillanatban kész a mű, mondanám, ha  
nem félnék, hogy érzelgősnek tűnik. Pedig  
valami ilyesmiről van szó. Nem szakad félbe  
soha. Nem a halál felé tart. Nincsen iránya.  
Egyetlen versláb is annyit ér benne, mint  
tizennégy ötös vagy hatodfeles jambus.  
Bárhol ér véget a szerelem, úgyis teljes lesz  
mindenképpen. És amit eddig leírtam, nem  
függ attól, hogy még hány sor van hátra.

## Téli eső

Nem ismerős nekem ez a december.  
Reggel óta esik a fagyos óra az eső,  
és ha kitartó, talán győzni fog.  
*Egy vérből valók...* idézhetnénk most  
mi is A dzsungel könyvét. Veri a  
havat az eső. Feszíti a tükröt a tükörcép,  
és félő, hogy elreped. De mégsem. Mintha  
egy réges-régi emlékre új értelmezés tapadna.  
Aztán szétválnak. Makacsul olvasztják,  
fagyasztják egymást. A szálló hópehely  
és a súlyos, áttetsző esőcsepp alig hasonlít.  
Mint egy öregedő férfi és egy újra meg újra  
beteljesülő asszony? Még annyira sem.  
Előbb-utóbb elolvad a hó. Vagy megfagy  
a víz. De ugyanabban az időben?  
Még annyi mindent kellene mondanom.  
Körülöttem már csupa vers. Végre  
abba kellene hagyni. Ám minden szavam  
újrahasznosítható. Attól tartok, hogy éppen



az ellenkezőjét mondjátok majd velük.  
Szeretet helyett gyűlöletet. Érintés helyett  
távolodást. Azt a pillanatot vállalhatom csak,  
amikor a vízcsepp nekiütközik a jégnek.  
Újra meg újra. Férfi és nő. Nő és férfi.  
Felszálló pára egy rövid ideig, ahol  
találkozik élet és halál. Kell egy történet.  
Önmagukban nincs értelmük sem a betűknek,  
sem a szavaknak. Csak a boldogan összefonódó,  
majd zihálva szétváló mondatoknak.

## Útközben

A lassúságon múlik minden.  
Igen, nem tévedés, a lassúságról  
beszélék, és nem a gyorsaságról.  
Nem szabad sietni. Fontos nyilván  
az egyenletes ritmus, hogy ne állj meg  
egy pillanatra sem, de csak akkor  
juthatsz célba, ha szinte észrevétlen  
a változás. Így vállalható a múlt is,  
amely a végén már nem lesz sehol.  
Egyszerre csak egy cserép a háztetőn.  
Valamivel világosabb, aztán úgyis  
megbarnul. Vagy egy sejt. Egy ránc.  
Egy letört ág. Egy-egy új sebhely, de  
csak egymás után. A lényeg, hogy ne  
túlságosan mohón. Ne hirtelen. Csak  
egyenként. Csak itt-ott. Csak keveset.  
Nem kell megzavarni a felületes  
emlékező nyugalalmát. Olyan vagy,  
mégsem az vagy. Ám nem veszik észre.  
Valahogy így tudnám megragadni.  
Lehull egy emlék. Vagy kihűl egy szó.  
Ha folyton látnak téged, úgysem leszel  
idegen. Élni annyi, mint biztonságos  
lassúsággal változni napról napra.

Akivel végig együtt voltál, akkor is  
rád fog ismerni, ha már nem te vagy.  
Arra kell vigyáznod, hogy azt szeresse,  
aki voltál. És egyszer majd mégis  
az haljon meg, akivé útközben lettél.

